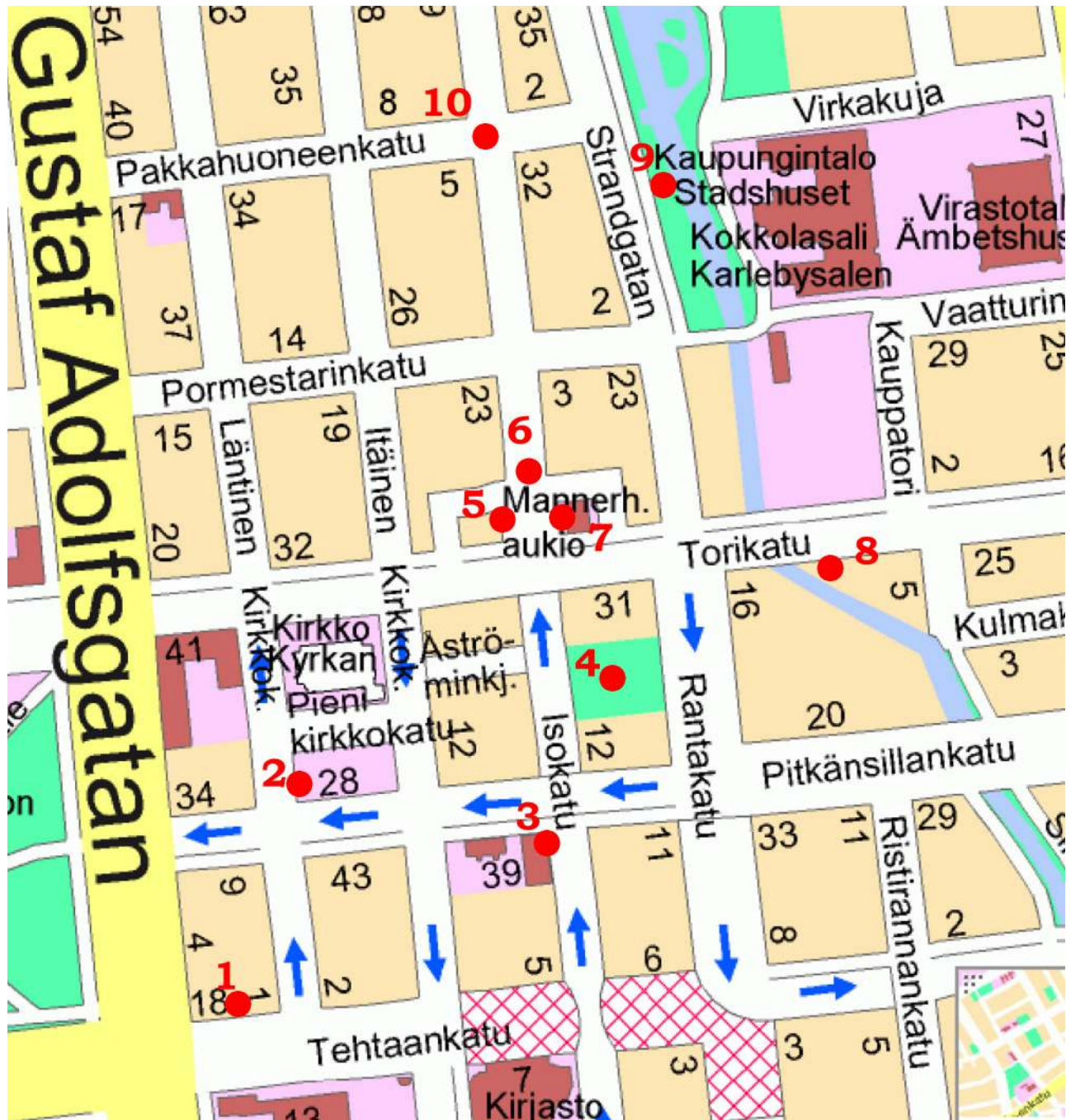

HISTORISK ORIENTERING I KARLEBY

Försök hitta fram till platserna som finns numrerade från 1 till 10 på kartan. Ni kan besöka platserna i den ordning som passar er bäst. För varje plats finns några frågor att besvara. Om ni vill kan ni också fotografera platsen och jämföra den nya bilden med den gamla.

K.H. RENLUNDIN MUSEO
K.H. RENLUNDS MUSEUM

Karta: Karleby stad, Geografisk information- och karttjänsten
Bilderna: Vi Neristassbor r.f./Karleby Hembygdsarkiv

1

FÖRSÖK HITTA FRAM TILL DENNA PLATS, SOM FINNS NÅGONSTANS I
KARLEBYS CENTRUM.

STÄLL DIG DÄR DETTA GAMLA FOTOGRAFI ÄR TAGET.

FIGAROLKATTEN

Under flera årtionden har Figarolkatten piggat upp både Karlebybor och turister som besökt staden. Träbyggnaden till höger om katten byggdes redan år 1827. Först användes den som bostad, senare som affärsutrymme.

TILL VILKET ELLER VILKA ÄNDAMÅL ANVÄNDS BYGGNADERNA IDAG?

BEKANTA DIG MED FOTOGRAFIET OCH JÄMFÖR DET MED DAGENS VY (UTSIKT):

HUR HAR BYGGNADERNA OCH LANDSKAPET FÖRÄNDRATS?

FINNS DET NÅGOT SOM INTE HAR FÖRÄNDRATS?

2

FÖRSÖK HITTA FRAM TILL DENNA PLATS, SOM FINNS NÅGONSTANS I
KARLEBYS CENTRUM.

STÄLL DIG DÄR DETTA GAMLA FOTOGRAFI ÄR TAGET.

PEDAGOGIET

År 1692 beslöt man att bygga ett skolhus i Gamlakarleby. Ritningarna till byggnaden beställdes ända från Sverige. Huset stod färdigt år 1696. Pedagogiet användes av den så kallade lägre elementarskolan, men också av prästerna som mötesrum, det vill säga synodalsal. Skolsalen blev efter år 1867 en övernattningsplats för de fattiga. Byggnaden har också fungerat som bostad för vaktmästaren, och under en iss tid använde man utrym-
mena för att torka tobak. Man antar att pedagogiet är Finlands äldsta profana (icke-kyrkliga) träbyggnad.

HUR ANVÄNDS PEDAGOGIET IDAG?

BEKANTA DIG MED FOTOGRAFIET FRÅN 1902 OCH JÄMFÖR DET MED DAGENS VY (UTSIKT):

HUR HAR BYGGNADERNA OCH LANDSKAPET FÖRÄNDRATS?

FINNS DET NÅGOT SOM INTE HAR FÖRÄNDRATS?

3

FÖRSÖK HITTA FRAM TILL DENNA PLATS, SOM FINNS NÅGONSTANS I
KARLEBYS CENTRUM.

STÄLL DIG DÄR DETTA GAMLA FOTOGRAFI ÄR TAGET.

ROOSKA GÅRDEN (TILL HÖGER)

Den välbärgade (rika) handelsmannen och skäppsredaren Andreas Roos lät bygga detta hus år 1813. Byggnadens nedre våning användes som familjens bostad, medan den övre våningen användes vid festliga och högtidliga tillfällen. I slutet av 1800-talet blev den Rooska släkten tvungen att sälja huset; därför har byggnaden senare använts till många andra ändamål.

BILDEN ÄR TAGEN ÅR 1916. HUR ANVÄNDES ROOSKA GÅRDEN DÅ?

HUR ANVÄNDS BYGGNADEN IDAG?

BEKANTA DIG MED FOTOGRAFIET OCH JÄMFÖR DET MED DAGENS VY (UTSIKT):

HUR HAR BYGGNADERNA OCH LANDSKAPET FÖRÄNDRATS?

FINNS DET NÅGOT SOM INTE HAR FÖRÄNDRATS?

4

FÖRSÖK HITTA FRAM TILL DENNA PLATS, SOM FINNS NÅGONSTANS I
KARLEBYS CENTRUM.

STÄLL DIG DÄR DETTA GAMLA FOTOGRAFI ÄR TAGET.

CHYDENIUSPARKEN

Anders Chydenius var kyrkoherde och riksdagsman. Han utvecklade också jordbrukstekniken, prövade på nya odlingsväxter, framställde läkemedel (medicin) och utförde bl.a. komplicerade ögonoperationer. Chydenius körde också igång en vaccinationskampanj mot smittkoppor i Gamlakarleby. Med hjälp av hans insats fick staden stapelrätt år 1765. Detta innebar att man fick rätt att bedriva utrikeshandel (handel till och från andra länder). Anders Chydenius bild finns tryckt på de gamla 1000-markssedlarna.

UNDER VILKA ÅR LEVDE ANDRES CHYDENIUS?

BEKANTA DIG MED FOTOGRAFIET OCH JÄMFÖR DET MED DAGENS VY (UTSIKT):

HUR HAR PLATSEN FÖRÄNDRATS?

FINNS DET NÅGOT SOM INTE HAR FÖRÄNDRATS?

5

FÖRSÖK HITTA FRAM TILL DENNA PLATS, SOM FINNS NÅGONSTANS I
KARLEBYS CENTRUM.

STÄLL DIG DÄR DETTA GAMLA FOTOGRAFI ÄR TAGET.

LIBECKS GAMLA SJUKHUS

Detta hus byggdes år 1810 för att användas som bostads- och affärsutrymme. Från början användes det som hem av familjen Roos. Senare ägdes byggnaden av apotekaren Gustaf Libeck. År 1853 öppnades stadens första stadigvarande sjukhus i det Libeckska huset. Sjukhusets utrymmen fanns i den övre våningen, medan den nedre våningen användes som apotek.

HUR ANVÄNDE MAN BYGGNADEN NÄR BILDEN TOGS, KRING ÅR 1920?

HUR ANVÄNDS HUSET IDAG?

BEKANTA DIG MED FOTOGRAFIET OCH JÄMFÖR DET MED DAGENS VY (UTSIKT):

HUR HAR BYGGNADERNA OCH LANDSKAPET FÖRÄNDRATS?

FINNS DET NÅGOT SOM INTE HAR FÖRÄNDRATS?

6

FÖRSÖK HITTA FRAM TILL DENNA PLATS, SOM FINNS NÅGONSTANS I
KARLEBYS CENTRUM.

STÄLL DIG DÄR DETTA GAMLA FOTOGRAFI ÄR TAGET.

VY ÖVER SALUTORGET (DAGENS MANNERHEIMPLATS) ÅR 1908

BEKANTA DIG MED FOTOGRAFIET OCH JÄMFÖR DET MED DAGENS VY (UTSIKT):

HUR HAR BYGGNADERNA OCH LANDSKAPET FÖRÄNDRATS?

FINNS DET NÅGOT SOM INTE HAR FÖRÄNDRATS?

7

FÖRSÖK HITTA FRAM TILL DENNA PLATS, SOM FINNS NÅGONSTANS I
KARLEBYS CENTRUM.

STÄLL DIG DÄR DETTA GAMLA FOTOGRAFI ÄR TAGET.

RÅDHUSET

Rådhuset var i tiderna stadens mittpunkt och hörde till de allra viktigaste byggnaderna i Gamlakarleby. Här fattade man viktiga beslut som berörde staden och dess invånare. I rådhuset ordnades också olika tillställningar, där man till exempel tog emot långväga, inbjudna gäster. I samma byggnad fanns stadens häkte, det vill säga fängelse, där bråkmakarna och lagbrytarna fick sitta. Gamlakarlebys första rådhus byggdes redan år 1634 på nästintill samma plats där den nyare senare byggdes. Det nya rådhuset blev färdigt år 1837 och representerar empirestilen (kejsarstilen).

HAR BYGGNADENS ANVÄNDNINGÄNDAMÅL ÄNDRATS?

HUR ANVÄNDS RÅDHUSET IDAG?

BEKANTA DIG MED FOTOGRAFIET OCH JÄMFÖR DET MED DAGENS VY (UTSIKT):

HUR HAR BYGGNADERNA OCH LANDSKAPET FÖRÄNDRATS?

FINNS DET NÅGOT SOM INTE HAR FÖRÄNDRATS?

8

FÖRSÖK HITTA FRAM TILL DENNA PLATS, SOM FINNS NÅGONSTANS I
KARLEBYS CENTRUM.

STÄLL DIG DÄR DETTA GAMLA FOTOGRAFI ÄR TAGET.

GAMLAKARLEBY ANDELSLAG (TILL HÖGER)

Gamlakarleby andelslag (fin. Kokkolan osuusliike) lät bygga huset till affärsutrymme år 1936.

HUR ANVÄNDE MAN BYGGNADEN ÅR 1949, DÅ BILDEN ÄR TAGEN?

HUR ANVÄNDS DEN IDAG?

BEKANTA DIG MED FOTOGRAFIET OCH JÄMFÖR DET MED DAGENS VY (UTSIKT):

HUR HAR BYGGNADERNA OCH LANDSKAPET FÖRÄNDRATS?

FINNS DET NÅGOT SOM INTE HAR FÖRÄNDRATS?

9

FÖRSÖK HITTA FRAM TILL DENNA PLATS, SOM FINNS NÅGONSTANS I
KARLEBYS CENTRUM.
STÄLL DIG DÄR DETTA GAMLA FOTOGRAFI ÄR TAGET.

“FISKSTRANDEN” PÅ 1890-TALET

BEKANTA DIG MED FOTOGRAFIET OCH JÄMFÖR DET MED DAGENS VY (UTSIKT):

HUR HAR BYGGNADERNA OCH LANDSKAPET FÖRÄNDRATS?

FINNS DET NÅGOT SOM INTE HAR FÖRÄNDRATS?

10

FÖRSÖK HITTA FRAM TILL DENNA PLATS, SOM FINNS NÅGONSTANS I
KARLEBYS CENTRUM.

STÄLL DIG DÄR DETTA GAMLA FOTOGRAFI ÄR TAGET.

EN VY ÖVER GAMLAKARLEBY NERISTAN, DET VILL SÄGA SÅ KALLADE GAMLA STAN.
ÅRET ÄR 1893.

BEKANTA DIG MED FOTOGRAFIET OCH JÄMFÖR DET MED DAGENS VY (UTSIKT):

HUR HAR BYGGNADERNA OCH LANDSKAPET FÖRÄNDRATS?

FINNS DET NÅGOT SOM INTE HAR FÖRÄNDRATS?

